

З метою раннього контролю шкідників та профілактики хвороб були використані інсектициди – Протеус (діюча речовина тіаклоприд і дельтаметрин) та Біскайя (діюча речовина тіаклоприд та фунгіциди – Тілмор (діюча речовина тебуконазол та протіоконазол і Пропульс (діюча речовина флуопірам і протіоконазол).

Отже, комплексний підхід до вирощування ріпака, включаючи використання сучасних інсектицидів і фунгіцидів, правильний вибір агрономічних технологій та своєчасне реагування на загрози, є ключовими чинниками для забезпечення успішного вирощування цієї цінної культури.

УДК 635.21:631.524.86(477.42)

І. А. Журавська¹, канд. с.-г. наук,

Л. В. Немерицька¹, канд. біол. наук, доцент,

В. М. Положенець², д-р с.-г. наук, професор

¹Житомирський агротехнічний фаховий коледж

²Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків

ЗАХОДИ ЗАХИСТУ БУЛЬБ КАРТОПЛІ ВІД ХВОРОБ В ПЕРІОД ЗБЕРІГАННЯ

Постановка проблеми. Основною причиною зниження якості насінневої картоплі в період зберігання є ураження хворобами грибного, бактеріального і нематодного походження [1, 2]. В останні роки великої шкоди насіннєвій картоплі завдають змішані гнилі, зокрема фузаріозно-бактеріальна, фітофторозо-бактеріальна, фузаріозно-фомозна, нематодо-фузаріозно-бактеріальна тощо [3, 4]. Значних збитків при зберіганні насінневої картоплі такожносять такі непаразитарні хвороби, як потемніння тканини бульб, дуплистість, задуха, переохолодження, підмерзання, ниткоподібність паростків [5, 6].

Завданням дослідження було вивчення впливу хімічних і біологічних препаратів на якість картоплі при зберіганні врожаю.

Об'єктом досліджень виступали різні види хвороб грибного і бактеріального походження та заходи захисту бульб в період зберігання картоплі із застосуванням хімічних і біологічних препаратів.

Виклад основного матеріалу. На основі проведених експериментів визначено, що обробка бульб восени через три тижні

після збирання врожаю (при значній кількості механічно пошкоджених картоплин) дозволила значно знизити втрати під час зберігання і забезпечила підвищення врожайності в післядії. При використанні хімічного препарату Захист, в. г. загальні втрати врожаю після зимового зберігання для сорту Скарбниця складала 13,5 %, а для сорту Поліське джерело відповідно 13,4 %, що на 6,3–6,6 % менше, ніж у контролі (без обробки). Дещо гірші показники спостерігалися при обробці бульб біологічним препаратом Мікосан Н. Втрати бульб становили для сорту Скарбниця – 14,4 %, а сорту Поліське джерело – 15,1 %, що на 4,6–5,7 % менше, ніж у контролі.

Осіння обробка бульб препаратами призвела також до збільшення урожайності картоплі в післядії. Так, при обробці бульб сорту Скарбниця біологічним препаратом Мікосан Н урожайність бульб становила 27,3 т/га, фунгіцидами Топаз, к. е. – 28,6 т/га, а Захист, в. г. – 29,2 т/га в той час, як у контролі урожайність складала 26,4 т/га.

При осінній обробці бульб сорту Поліське джерело біологічним препаратом Мікосан Н урожайність складала 25,5 т/га, хімічними препаратами – відповідно 26,0 і 27,1 %. У контролі для сорту Поліське джерело урожайність бульб у післядії становила 24,0 %.

Висновки. Отже, до більш ефективних хімічних препаратів, які дозволяють зменшити загальні відходи після зимового зберігання врожаю, доцільно віднести Топаз, к.е. і Захист, в.г. Дані препарати дозволяють підвищити урожайність картоплі в післядії від 8,3 до 11,1 % та зменшити втрати маси врожаю до 6,6 % порівняно з контрольним варіантом (без обробки).

Посилання:

1. Варченко Т. П., Немерицька Л. В., Журавська І. А. Обґрунтування технологій захисту сільськогосподарських культур від комплексу шкідливих організмів в Україні. Цілі сталого розвитку третього тисячоліття: виклики для університетів наук про життя: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (23–25 трав. 2018 р.). Київ, 2018 р. С. 65–67.

2. Ільчук Л. А., Ільчук Р. В. Хвороби і шкідники картоплі та заходи боротьби з ними. Львів: Арал, 2007. 112 с.

3. Картопля / За ред. А. А. Бондарчука, М. Я. Молоцького, В. С. Куценка. Київ: 2007. Т. 3. 533 с.

4. Положенець В. М., Марков І. Л., Мельник П. О. Хвороби і шкідники картоплі. Житомир: Полісся, 1994. 242 с.

5. Куценко В. С. Картопля. Хвороби і шкідники. Київ, 2003. Т. 2. 240 с.

6. Положенець В. М., Марков І. Л., Мельник П. О. Захист картоплі від хвороб і шкідників в агроценозі малопродуктивних земель Полісся. Київ, 2002. 199 с.